

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Rapport 2011:28

Tidsbegränsade bygglov Hur hanterar kommunerna frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder?

Slutredovisning av återrappporteringskrav:

- Tidsbegränsade bygglov
- Hur hanterar kommunerna frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder?

Titel: Tidsbegränsade bygglov
Hur hanterar kommunerna frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder?
Rapport: 2011:28
Utgivare: Boverket december 2011
Upplaga: 1
Antal ex:80
Tryck: Boverket internt
ISBN tryck: 978-91-86827-76-2
ISBN pdf: 978-91-86827-77-9
Sökord: Tidsbegränsade bygglov, parkeringsplatser, parkeringsnorm, studentbostäder
Dnr: 10114-4267/2011

Publikationen kan beställas från:
Boverket, Publikationsservice, Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 50 eller 35 30 56
Fax: 0455-819 27
E-post: publikationsservice@boverket.se
Webbplats: www.boverket.se

Rapporten finns som pdf på Boverkets webbplats.
Rapporten kan också tas fram i alternativt format på begäran.

Boverket 201M

Förord

Boverket har i regleringsbrevet för 2011 ett återrapporteringskrav inom Hållbart byggande och förvaltning. Boverket ska

- särskilt informera kommunerna om möjligheten att medge tidsbegränsat bygglov
- sammanställa och ge goda exempel på gemensamhetsutrymmen i studentbostäder samt
- redovisa hur kommuner hanterar frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder

Återrapporteringskravet om gemensamhetsutrymmen för studentbostäder redovisas separat.

Karlskrona december 2011

Martin Storm
verksamhetschef

Innehåll

Sammanfattning	7
Tidsbegränsade bygglov	9
Hur hanterar kommunerna frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder?	11
Plan- och bygglagen	11
Metod	11
Vad är en parkeringsnorm?	12
Parkeringsnorm eller inte	12
Trender	13
Bilagor	15
Bilaga 1 – Intervjuguide	17
Allmänt om studentbostäder	17
Allmänt om parkeringsnorm	17
Frågor till de kommuner som uppger att de har en norm	18
Frågor till de kommuner som uppger att de inte har en norm	18
Bilaga 2 – Trivector Informations undersökning ”Lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder”	19

Sammanfattning

Boverket har gett ut ett nyhetsbrev Boverket informerar om tidsbegränsade bygglov. Det har distribuerats till handläggare i landets samtliga kommuner.

Byggnadsnämnden får bevilja tidsbegränsat bygglov om en åtgärd förväntas pågå under en begränsad tid och något eller några men inte alla förutsättningar för permanent bygglov är uppfyllda och sökanden begär det. Den totala tiden får inte överstiga tio år. Den åtgärd som har utförts eller vidtagits måste tas bort innan lovets giltighetstid går ut.

Boverket har även undersökt hur landets högskolekommuner hanterar frågan om parkeringsplatser för studentbostäder. Majoriteten av kommunerna är överens om att parkeringsfrågan inte är en orsak till att det inte byggs fler studentbostäder.

Kommuner med nya eller gamla högskolor och universitet har i större utsträckning lägre krav på parkeringsplatser än de kommuner som fick lärosäten på 1970-talet. Det är ovanligt att en kommun med campus har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder än för andra bostäder. Att kommunen inte har en norm kan dels bero på vilken politik som förs i kommunen, dels att det är en låg nybyggnation. De kommuner som har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder anser att det viktiga är att bygga vanliga små lägenheter som går att hyra ut till alla, istället för specifika studentlägenheter.

Tidsbegränsade bygglov

Boverket har gett ut nyhetsbrevet Boverket informerar om tidsbegränsade bygglov. Det innehåller information om de regler som gäller för tidsbegränsade bygglov samt var man kan finna mer information. Boverket informerar har skickats till handläggare i landets samtliga kommuner.

Byggnadsnämnden får bevilja tidsbegränsat bygglov om en åtgärd förväntas pågå under en begränsad tid och något eller några men inte alla förutsättningar för permanent bygglov är uppfyllda och sökanden begär det. Den totala tiden får inte överstiga tio år. Den åtgärd som har utförts eller vidtagits måste tas bort innan lovets giltighetstid går ut.

Hur hanterar kommunerna frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder?

Plan- och bygglagen

I plan- och bygglagen (2010:900), PBL, finns regler om parkering. I en detaljplan får kommunen bestämma de krav på att ordna utrymme för parkering, lastning och lossning som behövs med hänsyn till 8 kap. 9 § första stycket 4. De får även bestämma placeringen och utformningen av parkeringsplatser och att viss mark eller vissa byggnader inte får användas för parkering (4 kap. 13 §).

Tomter som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. De ska ordnas så att det på eller i närheten av tomten, i skälig utsträckning, finns lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon (8 kap. 9 § första stycket och 10 §).

Metod

Studien har begränsats till att innefatta landets 41 högskolekommuner. En högskolekommun har definierats som en kommun där det finns antingen ett universitet, en högskola eller ett campus. Ett universitet har generell rätt att examinera på forskarnivå, det vill säga utfärda doktorsexamen. En högskola har däremot endast rätt att utfärda examen på forskarnivå inom ett begränsat antal ämnen. Högskolan måste ansöka hos Högskoleverket om rätten att utfärda doktorsexamen. Ett campus är området dit ett

universitet eller en högskola har förlagt delar av sin utbildning. Det innebär att ett campus inte har någon examinationsrätt vare sig på grund-, avancerad- eller forskarnivå.

Boverket har anlitat Trivector Information för att genomföra studien. De har gjort kvalitativa telefonintervjuer med de aktuella kommunerna. Intervjuerna följde en intervjuguide som Boverket och Trivector tillsammans tagit fram (se bilaga 1).

37 av de 41 högskolekommunerna har deltagit i studien. Bortfallet beror på att det, trots åtskilliga försök, har varit svårt att få tag på en person som är insatt i frågan. I något fall har ändå viss information hittats på webben.

Vad är en parkeringsnorm?

En parkeringsnorm anger hur många parkeringar som ska iordningställas vid nybyggnation. Med lägre krav menas att kommunen kan ha en annan parkeringsnorm eller andra villkor för parkeringar till studentbostäder jämfört med andra bostäder. Behovet av parkeringar kan variera mellan olika delar av kommunen och mellan olika bostadstyper.

En del kommuner gör en bedömning av behovet av parkeringsplatser både i detaljplan och bygglov. Det vanligaste är då att behovsbedömningen i detaljplanen är översiktlig medan den i bygglovet exakt anger hur många parkeringsplatser som ska byggas. Det finns även kommuner som endast gör en behovsbedömning i bygglovsskedet.

Det finns två sätt att ange parkeringstal i normerna. En del kommuner har valt att ange parkeringar per 1000 kvm bruttoarea, BTA, till exempel åtta parkeringar per 1000 kvm BTA. Andra kommuner har fasta parkeringstal som anger att det till exempel ska byggas en parkering per lägenhet.

De allra flesta högskolekommuner som har en parkeringsnorm anser att alla berörda tjänstemän känner till att normen finns.

Parkeringsnorm eller inte

Av de 37 högskolekommuner som deltagit i studien har 33 en parkeringsnorm. Elva av dessa har dessutom en norm som har lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder än för vanliga bostäder. Några kommuner håller på att arbeta om sin norm. Nästan samtliga kommuner som har en parkeringsnorm har antingen en högskola eller ett universitet på orten.

Högskolekommuner som har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder har antingen relativt nya högskolor och universitet eller så har de ett stort antal studenter. Kommunerna återfinns i hela landet och i alla storlekar. Det är ovanligt bland de kommuner som enbart har ett campus. I flera av kommunerna finns ett uttryckt behov av studentbostäder.

De lägre kraven för parkeringsplatser för studentbostäder ligger runt 0,1 till 0,5 per lägenhet. För vanliga lägenheter i stadsmiljö ligger det på minimum en parkering per lägenhet. Det finns dock stora variationer inom den generella parkeringsnormen.

16 kommuner har gjort bedömningen att de inte behöver ha lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder. Det går inte att se något gemensamt utifrån kommunens storlek, befolkning eller hur länge det har bedrivits högre utbildning på orten. Flera kommuner föredrar att bygga vanliga små lägenheter som går att hyra ut till alla, istället för att bygga studentlägenheter. Det blir inte så känsligt då om antalet studenter skulle minska.

Ett par kommuner med en äldre parkeringsnorm har valt att göra ett tillägg angående parkeringsplatser för studentbostäder.

Sex kommuner håller på att arbeta om sin parkeringsnorm. En vanlig orsak är att de slutat använda den befintliga normen som ofta är från 1970- eller 1980-talet. Gemensamt för de kommuner som arbetar om sin norm är att de tillämpar någon form av hållbarhetsperspektiv. Flera av dem blir mer restriktiva med parkeringsplatser i den nya normen.

Fyra orter har ingen parkeringsnorm. Att kommunen inte har en norm kan dels bero på vilken politik som förs i kommunen, dels att man har en låg nybyggnation.

Majoriteten av kommunerna är överens om att parkeringsfrågan inte är en orsak till att det inte byggs fler studentbostäder.

Trender

Det är ökat fokus på cykelparkeringar. Det är vanligt att studentbostäder har högre krav på cykelparkering än övriga boendeformer. Kraven på parkering skrivs ner beroende på kollektivtrafiknära lägen, bilpool och samnyttjande, det vill säga att parkeringsplatsen används gemensamt av olika funktioner (boende, arbete, besök). Kommunerna vill minska trafiken genom att bygga färre parkeringsplatser och därmed bidra till ett mer hållbart samhälle.

Bilagor

Bilaga 1 – Intervjuguide (med de frågor som Trivector har ställt till de aktuella kommunerna)

Bilaga 2 – Rapport från Trivector: Lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder – hur arbetar kommunerna?

Bilaga 1 – Intervjuguide

Boverket har fått i uppdrag av regeringen att rapportera hur kommunerna hanterar lägre krav på studentparkeringsplatser (med lägre krav menas att kommunen kan ha en annan parkeringsnorm, eller andra villkor parkeringar för studentbostäder jämfört med andra bostäder). Ni är en av de kommuner som räknas som universitets- eller högskoleorter och därför vill vi nu gärna ställa några frågor till er om studentbostäder och parkeringsnormer. Vi inleder med några övergripande frågor.

Allmänt om studentbostäder

Hur länge har det funnits högskola eller universitet (inkl. Campus) på orten? (Om nej, avsluta intervjun)

Vad vet ni om vilken typ av studentgrupper högskolan/universitetet riktar sig till?

Vad vet ni som kommun om behovet av studentbostäder?

Varifrån kommer kraven? Studentkåren, universitetet eller exploatörer?

Hur är tillgången på mark till studentbostäder?

Har ni genomfört byggnation av studentbostäder inom kommunen under de senaste 5 åren? Varför/varför inte? Bygger kommun själva studentbostäder?

Vad skulle ni kunna göra för att öka byggandet av studentbostäder? Anser ni att parkeringsfrågan är en orsak till att det inte byggs tillräckligt med studentbostäder?

Allmänt om parkeringsnorm

Finns det en parkeringsnorm i kommunen?

Regleras parkeringar i detaljplanen?

Gör ni en parkeringsbehovsbedömning både i detaljplaner och i bygglov?

Använder ni er av planbestämmelser som anger parkeringsbehov?

Styrs behovet på annat sätt i detaljplanen?

Har ni följt den norm eller de villkor som ni har?

(Fråga till de kommuner där vi inte hittat något material på webben) Hur många p-platser kräver ni för bostäder (platser/lgh, platser/villa) och har ni lägre krav för studentbostäder, i så fall hur många platser/lgh.? Finns det något skriftligt underlag som vi kan ta del av?

(I de fall vi hittat underlag om parkeringsnorm på webben, fråga:) Är detta underlag aktuellt?

Frågor till de kommuner som uppger att de har en norm

Är parkeringsnormen tagen i fullmäktige? (Eller politiskt förankrad på annat vis)

Om det finns en norm, varför tog ni fram den? Hur gick det till?

Är normen kommunicerad? (Känner alla berörda tjänstemän till den)

Om ja, är den förankrad? (arbetar ni efter normen)

Finns det en speciell norm för studentparkeringar?

Hur länge gäller den norm ni har/hur arbetar ni med vidareutveckling av normen?

Frågor till de kommuner som uppger att de inte har en norm

Om nej, hur bedömer ni parkeringsbehovet? (Även för olika bostadsformer, speciellt studentboenden) Hur tänker ni kring parkering för olika grupper eller byggnationstyper?

Hur hanterar ni parkeringsfrågan i praktiken? (vid byggnation av studentbostäder)

Bilaga 2 – Trivector Informations undersökning "Lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder"

Lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder

- hur arbetar kommunerna?

Dokumentinformation

Titel: Lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder
- hur arbetar kommunerna?

Serie nr: 2011:10

Projektnr: 492

Författare: Frida Karlsson, Trivector Information
Elin Josefson, Trivector Information
Susan Lorentzen, Trivector Information

**Kvalitets-
granskning** Inger Linderholm, Trivector Information

Beställare: Boverket
Kontaktperson: Anna Hedbäck Paulsson, tel 0455-35 30 00

Dokumenthistorik:

Version	Datum	Förändring	Distribution
0.9	2011-11-28		Beställare
1.0	2011-12-06	Förtydliganden och justeringar	Beställare

Förord

Föreliggande rapport redovisar resultatet av undersökningen av hur Sveriges Högskolekommuner arbetar med frågan kring lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Till grund för rapporten ligger en kvalitativ intervjustudie med kommunanställda insatta i deras kommuns parkeringsnorm.

Uppdragsgivare för utvärderingen är Boverket, kontaktperson Anna Hedbäck Paulsson. Vid Trivector Information har Susan Lorentzen varit projektledare. Projektmedarbetare Frida Karlsson samt Elin Josefson har varit delaktiga i intervjuande och rapportskrivning.

Vi vill passa på att tacka alla som ställt upp på intervju och besvarat våra frågor.

Lund november 2011

Trivector Information AB

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
1.1 Framtiden för parkeringsnormen	3
2. Bakgrund	5
2.1 Ordlista	5
3. Metod och genomförande	6
3.1 Metod	6
3.2 Urval	6
3.3 Genomförande	7
4. Överblick över Sveriges Högskolekommuner	8
5. Högskolekommuners parkeringsnormer	9
5.1 Kommuner med universitet	9
5.2 Kommuner med högskola	14
5.3 Kommuner med campus	23
6. Planering av parkeringsplatser	32
7. Parkeringsnorm eller inte?	34
7.1 Högskolekommuner med parkeringsnorm	34
7.2 Högskolekommuner utan parkeringsnorm	39
7.3 Parkeringsfrågan en orsak till obefintlig nybyggnation?	41

Bilaga 1) Intervjuguide

Bilaga 2) Parkeringsnormer

1. Sammanfattning

I det här kapitlet följer en kort sammanfattning om hur Sveriges högskolekommuner arbetar med frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Det avslutas med en kommentar om de senaste trenderna inom arbetet med parkeringsnormer.

- Kommuner med nya eller gamla högskolor och universitet har i större utsträckning lägre krav på parkeringsplatser, än de kommuner som fick lärosäten på 1970-talet.
- Det är ovanligt att en kommun med campus har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.
- Lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder är vanligare om lärosätet ligger i en större stad. Dock har inte alla större städer med ett lärosäte lägre krav.
- De kommuner som har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder anser att det viktiga är att bygga smålägenheter till ungdomar istället för specifika studentlägenheter.
- Flera kommuner som har en norm från 1970- eller 1980-talet håller på att göra en ny norm eller har nyligen antagit en ny norm.
- En växande stadskärna, ett behov av att begränsa bilanvändandet och att man börjat från gå den befintliga normen är vanliga anledningar till att man utformar en ny.
- Att man inte har en norm kan dels bero på vilken politik som förs i kommunen, dels att man har en låg nybyggnation.
- Parkeringsfrågan påverkar inte nybyggnationen av studentbostäder negativt. Ibland är det tvärtom.

1.1 Framtiden för parkeringsnormen

I det här avsnittet kommenteras de trender som verkar finnas för parkeringsnormer i stort.

Den största trenden bland de kommuner som håller på att ta fram en ny norm eller som har antagit en ny under de senaste åren är ett fokus på cykelparkeringar. Till skillnad från de flesta äldre parkeringsnormer skrivs det numera in tal för cykelparkering. Talen är precis som för bil beroende av boendeformer och pla-

cering i kommunen. Det är vanligt att studentbostäder har högre krav på cykel-parkering än övriga boendeformer.

I nyare normer finns det en större chans att kraven på parkering skrivs ner baserat på kollektivtrafiknära lägen, bilpool och samnyttjande. I många kommuner finns det också en miljömedvetenhet och man reflekterar över kopplingen mellan parkeringsplatser och trafik. Det finns början till en trend i att kommunerna vill minska trafiken genom att bygga färre parkeringsplatser och därmed bidra till ett mer hållbart samhälle.

2. Bakgrund

Boverket har ett återrapporteringskrav inom Hållbart byggande och förvaltning enligt Boverkets regleringsbrev 2011 gällande att redovisa hur kommuner hanterar frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Med lägre krav menas att kommunen kan ha en annan parkeringsnorm, eller andra villkor för parkeringar till studentbostäder jämfört med för andra bostäder.

En parkeringsnorm anger hur många parkeringar som en fastighetsägare, byggherre eller dylikt måste iordningställa vid nybyggnation. Det är upp till varje kommun att vid behov formulera en parkeringsnorm. Antalet parkeringsplatser kan variera mellan olika regioner inom kommunen samt beroende på boendeform. Antalet kan även ta sig formen av ett fast tal för hela kommunen.

Plan- och bygglagen överlåter alla beslut om parkeringar till kommunerna. Det står kommunerna fritt att själva besluta om parkeringars utformning, antal och lokalisering. Tanken är att behovet av parkeringar kan variera mellan områden och bostadstyper vilket medför att varje enskild kommun är bäst lämpad att bedöma sitt parkeringsbehov.

I rapporten *Parkering – Politik, åtgärder och konsekvenser för stadstrafik*¹ diskuteras utformningen av parkeringspolicys, hur parkeringsmarknaden ser ut i städer och dess eventuella konsekvenser på stadstrafiken och stadsutveckling. I sin rapport kommer författarna fram till att:

Ur effektivitetssynpunkt borde därför anordnandet av parkeringsplatser vara frikopplat från uppförandet av nya fastigheter. Parkeringsplatserna borde istället tillhandahållas via den öppna parkeringsmarknaden på kommersiella grunder.

Föreliggande studie syftar till att ge Boverket en överblick över hur högskolekommunerna i Sverige arbetar med och resonerar kring parkeringsnorm och lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder.

2.1 Ordlista

Bilpool = en grupp människor som behöver bil då och då äger bilarna tillsammans

Friköp = när fastighetsägaren köper parkeringsplatser av kommunen. Är synonymt med Parkeringsköp.

Samnyttjande = innebär att en bilplats används gemensamt för olika funktioner (boende, arbete, besök) vid olika tider.

BTA = Bruttoarea

¹ Tomas Svensson & Ragnar Hedström. VTI: 2010

3. Metod och genomförande

I följande kapitel presenteras den metod som använts vid informationsinsamling och analys. Urvalskriterierna, bortfall och studiens genomförande beskrivs.

3.1 Metod

Den föreliggande studien om hur kommuner arbetar med frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder baseras på kvalitativa intervjuer. Intervjuerna har genomförts över telefon och följde en intervjuguide (bilaga 1) som togs fram i samarbete med Boverket. Under intervjuerna behandlades kommunens generella parkeringsnorm och hur arbetet med den såg ut, om en speciell norm för parkeringsplatser för studentbostäder fanns samt kommunens situation gällande studentbostäder.

Metoden låter respondenterna utveckla sitt resonemang samt motivera sina svar. Det här möjliggörs genom att majoriteten av intervjuguidens frågor inte har några fasta svarsalternativ utan frågornas formulering uppmuntrar respondenten till att ge uttömmande svar. Ett fåtal frågor är av en karaktär som uppmanar respondenten att svara ja eller nej.

3.2 Urval

Studien har begränsats till att endast innefatta landets 41 högskolekommuner. Anledningen är att majoriteten av alla studentbostäder återfinns i dessa kommuner. En högskolekommun har definierats som en kommun där det finns antingen ett universitet, en högskola eller ett campus. Flera universitet och högskolor har förlagt delar av sitt utbildningsutbud på campus i andra kommuner. Därav har kommunerna med campus inkluderats i urvalet. Folkhögskolor har inte ingått i vårt urval eftersom majoriteten av dem inte erbjuder kurser som ger högskolepoäng. Studenter vid folkhögskolor bor ofta på själva skolan och har därmed ett behov av studentlägenheter minimalt.

Urvalet är dels baserat på Boverkets klassificering av mindre och större högskolekommuner, dels Högskoleverkets lista på lärosäten som har rätt att utfärda svensk examina. Sammanlagt finns det 47 lärosäten med den rätten. På de större orterna så som Stockholm och Göteborg återfinns mer än ett lärosäte. Efter att ha listat i vilka kommuner Högskoleverkets lärosäten låg och sedan lagt till de kommuner som har lokala campus har 41 kommuner identifierats.

37 av de 41 Högskolekommunerna har deltagit i studien, vilket ger oss en svarsfrekvens på 90 %. Bortfallet beror på att det vid mindre antal kommuner varit svårt att få tag på en person som var insatt i frågan. Efter att ha kontaktat cirka 8 personer vid dessa kommuner utan att få tag på någon ansvarig föll de bort. Till

varje person gjordes 10 uppringningsförsök. Problematiken med att få tag på en person som är insatt i kommunens parkeringsnorm kan ses som ett svar i sig. Det torde betyda att frågan inte har någon hög prioritet.

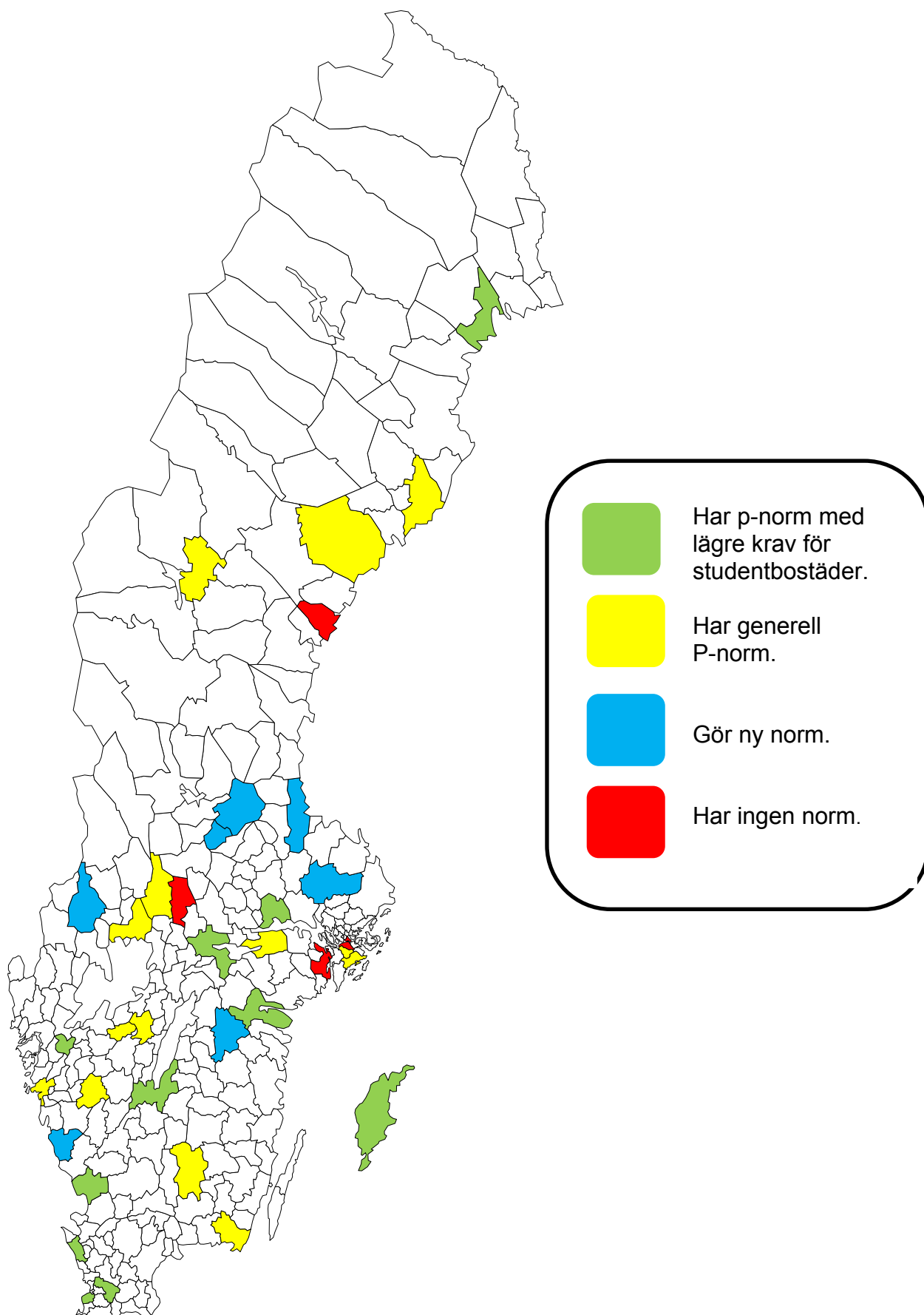
3.3 Genomförande

Boverket hade inga kontaktuppgifter till personer på de berörda kommunerna. Därför blev det första steget att försöka ringa högskolekommunernas växlar för få kontaktuppgifter till de personer som arbetade med kommunernas parkeringsnormer. Det visade sig inte vara så lätt, utan i de flesta kommuner blev intervjuaren slussad mellan flera olika personer innan en person med kunskap om kommunens parkeringsnorm samt parkeringsplatser för studentbostäder svarade. Att få tag på rätt person var ett tidskrävande arbete.

Sammanlagt genomfördes 40 intervjuer med olika sakkunniga på kommunerna. Respondenterna har haft varierande yrkesroller och titlar i de olika kommunerna. Det var inte alltid en person som kunde besvara alla frågor, utan ibland krävdes det att två personer från samma kommun intervjuades. Anledningen till det är dels att fördelningen av arbetsuppgifter varierar mellan kommuner och dels att intervjuguiden hade en stor bredd.

Intervjuerna genomfördes över telefon och spelades in för att sedan transkriberas i sin helhet.

4. Överblick över Sveriges Högskolekommuner

5. Högskolekommuners parkeringsnormer

I det här kapitlet stiftas bekantskap med Sveriges 41 högskolekommuner. Även de kommuner som inte deltagit i studien genom en intervju kommer kort att presenteras. Vi har delat in kommunerna efter vilken typ av lärosäte som finns i kommunen, universitet, högskola eller campus.

Ett universitet har generell rätt att examinera på forskarnivå, det vill säga de kan utfärda doktorsexamen. En högskola har däremot endast rätt att utfärda examen på forskarnivå inom ett begränsat antal ämnen. Högskolan måste ansöka hos Högskoleverket om rätten att utfärda doktorsexamen och den här möjligheten är relativt ny. Ett campus är området dit ett universitet eller en högskola har förlagt delar av sin utbildning. Det innebär att ett campus inte har någon examinationsrätt vare sig på grund-, avancerad- eller forskarnivå.

Alla bilder i det här kapitlet kommer från lärosätenas pressarkiv.

5.1 Kommuner med universitet

Göteborg

Län: Västra Götalands län

Area: 1 029,08

Befolkning: 513 751

Lärosäte: Göteborgs Universitet och Chalmers tekniska högskola. I kommunen har det bedrivits högre utbildning sedan 1891.

Antal studenter: 51 000

Parkeringsnorm: Har en norm utan lägre krav för studentbostäder (se bilaga 2).

Göteborg har en parkeringsnorm som antogs av byggnadsnämnden 1996. Under hösten har nya parkeringstal lämnats till byggnadsnämnden för godkännande, men de var vid intervjutillfället ännu inte antagna. Göteborgs Stad vill inte kalla det parkeringsnormer utan föredrar termen parkeringstal.

Kommunen har även en parkeringspolicy från 2009. Parkeringsnormen kan ibland hamna i konflikt med parkeringspolicyn och i så fall är det policyn som kommunen ska gå efter. Det som skiljer policyn från normen är att den inte innehåller några parkeringstal. Fokus ligger på tillgänglighet istället för antal parkeringsplatser.

Vi lider av att vi sedan några års tid befunnit oss mellan gällande parkeringsnormer från -96 och nya tal som vi arbetat ut, som följer policyn. Det har gjort att vi behövt tänka från scratch i varje enskilt fall.

Inget av dessa dokument behandlar frågan om lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Anledningen till detta är att kommunen inte vill ha bostäder avsedda endast för studenter, utan de föredrar små lägenheter tillgängliga för alla.

Karlstad

Län: Värmlands län

Area: 1 571,53

Befolkning: 85 753

Lärosäte: Karlstads universitet. Blev universitet 1999, men orten har erbjudit högre utbildning sedan 1843.

Antal studenter: 12 500

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan speciella tal för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Karlstads kommuns parkeringsnorm antogs år 2000 av byggnadsnämnden. Normen anger parkeringstal per 1000 kvm BTA (bruttoarea). Parkeringsplatser för studentbostäder nämns inte normen och även om kommunen menar att det vore möjligt att sänka normen för parkeringar till studentbostäder om det efterfrågades så är det ingen som har gjort det.

Karlstads kommun har fundera på att utarbeta en ny norm, dock har det arbetet ännu inte påbörjats.

Linköping

Län: Östergötlands län

Area: 1 575,91

Befolkning: 146 416

Lärosäte: Linköping Universitet. Grundades 1975.

Antal studenter: 27 600

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med specifika

tal för studenter (se bilaga 2).

Linköpings kommun har en norm som är antagen dels av byggnadsnämnden, dels av samhällsbyggnadsnämnden. Den nuvarande normen ska inom några månader ersättas av en ny. Nuvarande norm har specifika tal för parkeringsplatser för studentbostäder men de vill inte kalla det lägre tal.

Den är så ruskigt hög så den är, det vill man inte ens tänka. Den är 0,4 för en lägenhet.

Kommunen brukar följa sin norm ganska strikt när de inte befinner sig i ett om-
arbetningsskede. Det händer dock att det görs en parkeringsutredning för en-
staka projekt, där man kommer fram till att andra parkeringstal borde råda.

Luleå

Län: Norrbottens län

Area: 4 997,62

Befolkning: 74 178

Lärosäte: Luleå Universitet, Luleå
tekniks högskola. Grundades 1971.

Antal studenter: 16 000

Parkeringsnorm: Har parkeringstal med lägre tal för studentbostäder.

Luleå har inte ett dokument som heter parkeringsnorm, men de har parkerings-
tal vilka fungerar på samma sätt. Det finns speciella tal för studentbostäder som
är lägre än de för vanliga bostäder. Talen är inte antagna politiskt.

De tal som finns upplevs av kommunen som att de i många fall är för höga.

*Det är nog lite för högt har det visat sig. I alla fall i nuläget, det
kan ju förändras över tid. Vi har valt att lösa det så att istället för
att göra stora parkeringar så reserverar vi mark så att vi kan
bygga parkeringsdäck om det skulle behövas.*

Luleå kommun funderar över hur man hanterar frågan om parkeringsbehov i
framtiden. Det menar att användningen av en bostad kan förändras över tid.

*En första användning är enkel, men det kanske inte är den eviga
användningen.*

Lund

Län: Skåne län

Area: 442,87

Befolkning: 110 488

Lärosäte: Lund universitet sedan 1666.

Antal studenter: 47 000

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Lund kommuns parkeringsnorm är från 2001 och de håller nu på att revidera den. Förhoppningen är att den nya normen ska vara färdig om cirka sex till tolv månader. Anledningen till att normen revideras är att den ibland upplevs som för hög. Det är byggnadsnämnden som antar parkeringsnormen i Lund.

Den befintliga normen innefattar lägre parkeringstal för studentbostäder och:

Just när det gäller studentnorm, där tror vi inte att det blir några stora förändringar.

Stockholm

Län: Stockholms län

Area: 216,24

Befolkning: 847 073

Lärosäte: Stockholms universitet, Handelshögskolan, Karolinska institutet, Konstfack, Kungliga tekniska högskolan med mera.

Antal studenter: Över 85 000

Parkeringsnorm: Har ingen parkeringsnorm. De har parkeringstal inskrivna i budgeten.

Stockholm har tidigare haft en parkeringsnorm, men den togs bort efter valet 2006. Politikerna valde då att istället skriva in ett parkeringstal i budgetdirektiven. Det talet är 1,0 och ska gälla för alla typer av boende. Nu är nya budgetdirektiv på väg som ska gälla för 2012. Det är ännu för tidigt att säga vad den här typen av parkeringstal kommer att innebära för Stockholm.

Det bästa är att om man kan göra, avpolitisera det här lite grann så är det ganska sunt. Men parkeringsfrågan är en politiskfråga i Stockholm.

Intervjuad tjänsteman i Stockholm tycker att 1,0 är en för hög norm att för alla boendetyper (och speciellt för studentbostäder) men samtidigt finner man ett visst tolkningsutrymme i formuleringen.

Vi får se lite grann vad de innebär i realiteten tror jag, i projekt framöver. Men det är intressant att man från politiskt håll inte är så stram med det här. Utan vi kan titta på konstruktiva lösningar och samnyttjande. Det finns lite spelrum för tjänstemän och för byggherrar för att hitta bra lösningar.

Umeå

Län: Västerbottens län

Area: 5 253,38

Befolkning: 115 473

Lärosäte: Umeå universitet sedan 1965, men har erbjudit högre utbildning sedan 1956.

Antal studenter: 37 000

Parkeringsnorm: Har en norm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Umeå kommuns parkeringsnorm är en del av deras översiktsplan. Parkeringsnormen eller parkeringsstrategin som de kallar det ligger som en fördjupad del av översiktsplanen.

...huvudinriktning i vår parkeringsstrategi och är att vi måste börja begränsa antalet parkeringar för det är så pass utrymmes krävande.

Uppsala

Län: Uppsala län

Area: 2 246,09

Befolkning: 197 787

Lärosäte: Uppsala universitet sedan 1477.

Antal studenter: 45 000

Parkeringsnorm: Håller på att arbeta om sin parkeringsnorm. Under tiden gäller den gamla normen (se bilaga 2).

Uppsala kommun har idag en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder, men de håller på att arbeta om normen. Troligen kommer inte heller den nya normen att innehålla några lägre krav. Deras resonemang bygger på tanken att man inte bygger studentbostäder, man bygger bostäder.

Vi tycker vi har lite svårt att hantera de projekt som säger sig vara studentbostadsprojekt. Det är en kortsiktig hantering om man börjar med det. Det kan ju bli vanliga bostäder så småningom. Vi försöker alltid att hantera bostadsprojekten likvärdigt och sedan kan det vara att man initialt, när man söker bygglov för studentbostäder, inte bygger ut den parkering som man har möjlighet att bygga i den utsträckning som skulle behövas om man gjorde vanliga bostäder.

Uppsala vill egentligen inte kalla det de har för en parkeringsnorm utan menar att de har riktvärden för parkering, men att dessa värden dock är tagna i kommunfullmäktige och det kommer även den nya normen att bli.

Det är en oerhört viktig sak att göra. Det är otroligt politiskt hett med parkering. Har alltid varit och kommer nog alltid att vara.

Örebro

Län: Örebro län

Area: 1 628,83

Befolkning: 135 460

Lärosäte: Örebro Universitet. Grundades 1999.

Antal studenter: 17 000

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

I Örebro kommun brukar man följa sin parkeringsnorm väldigt strikt. Det var av den anledningen som normen uppdaterades i december 2010. Kommunen upplevde det som att de zongränser för innerstad och ytterområden som fanns i den gamla normen inte längre gällde.

Den nuvarande normen innehåller lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Normen för studentbostäder ligger fast på 0,25 stycken parkeringar per lägenhet. En intressant sak med Örebros lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder är att de endast är tillämpbara inom en 1,5 km radie från universitetet.

5.2 Kommuner med högskola

Arvika

Län: Värmlands län

Area: 1 968,55

Befolkning: 26 034

Lärosäte: Musikhögskolan Ingesund. Blev högskola 1978.

Parkeringsnorm: Håller på att göra en ny.

Arvika har en gammal parkeringsnorm som man inte längre använder i särskilt stor utsträckning. De håller precis på att ta fram en ny norm och beskriver det

som att de befinner sig i ett mellanskede. Den nya normen ska tas kommunfullmäktige innan den börjar gälla. Inför arbetet med den nya normen diskuterade kommunen ifall de skulle införa lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder, men beslöt emot det.

Men hela vår nya norm bygger lite på det här att. Jag menar äldre parkeringsnormer då var det minsta antal parkeringsplatser. På något sätt ser vi det som lite förlegat.

Arvika är en liten högskoleort, men ett mindre antal studenter. De tyckte sig därmed inte ha tillräckligt med kunskap för att kunna avgöra om de behöver en lägre norm för parkeringsplatser för studentbostäder. I sitt förslag till ny norm är tanken att de ska ta upp frågan kring att både parkeringsplatser för studentbostäder och parkering till äldreboenden boenden behöver en särskild utredning. Det finns inget slutdatum för när den nya normen ska vara klar.

Borlänge

Län: Dalarnas län

Area: 638,93

Befolkning: 49 251

Lärosäte: Högskolan Dalarna. Högskolan grundades 1977 och har Campus i både Borlänge och Falun.

Antal studenter: 18 000 studerar vid Högskolans två campus.

Parkeringsnorm: Har en norm utan lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Borlänge har en parkeringsnorm som reviderades 2002, men de har nyligen tagit beslut om att återigen se över normen och revidera den. Anledningen till att de håller på med en revidering är att de vill lyfta in nya delar såsom cykelparkering och bilpooler. Målet är att införliva ett mer:

*...modernt sätt att se på bilbehov och uppställningsbehov.
Framförallt cyklar som inte alls finns med idag.*

Borlänge har idag inga lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder och de ser inget behov av att bygga nya studentbostäder i framtiden. Istället menar de att deras kommun har ett behov av små bostäder för ungdomar.

Borås

Län: Västra Götaland

Area: 972,98

Befolkning: 14 278

Lärosäte: Högskolan i Borås. Grundades 1977.

Antal studenter: 15 000

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Borås har en parkeringsnorm som är antagen av kommunfullmäktige 1998. De följer sin norm strikt och uppmanar exploatörer som vill göra avsteg att ansöka om det hos kommunfullmäktige.

För att göra avsteg från normen det bedömer vi inte är inom ramen för vad man kan göra på tjänstemanna nivå.

Borås har bedömt att de lägre kraven för parkeringsplatser för studentbostäder ryms inom den ordinarie parkeringsnormen. Deras norm är 8 parkeringsplatser per 1000 kvm BTA. I och med att normen anger parkeringsbehov baserat på yta anser Borås att det automatiskt blir lägre krav för smålägenheter, dit studentbostäder hör. Parkeringsnormen togs fram för att undvika att problem med otillräcklig parkering uppstod.

Falun

Län: Dalarnas län

Area: 2 288,32

Befolkning: 56 044

Lärosäte: Högskolan Dalarna. Grundades 1977.

Antal studenter: 18 000 studerar vid Högskolans två campus.

Parkeringsnorm: Håller på att ta fram en ny (se bilaga 2).

Falun är precis i slutskedet med att ta fram en ny parkeringsnorm. De hoppas att den nya normen ska bli antagen kring årsskiftet. Den nya normen kommer inte att innehålla speciella tal för studentbostäder, men den kommer inte heller att innehålla generella tal för andra boendetyper. Falun har istället valt att utforma normen så att de ska göra en specifik beräkning för varje projekt baserat på vad det kommer innehålla. Normen innehåller dock bastal.

Studentbostäderna i Falun ligger perifert och därför ser kommunen inte något problem med att bygga parkeringsplatser.

Det är på gång ett projekt nu som ska starta igång alldeles i dagarna. Med studentbostäder som först ska vara bostäder under skid-VM 2015. Sedan övergår de och blir studentbostäder.

Filipstad

Län: Värmlands län

Area: 1 721,72

Befolkning: 10 562

Lärosäte: Gammelkroppa skogsskola, Bergsskolan. Högre utbildning har bedrivits i kommunen sedan 1830.

Antal studenter: Uppgifter saknas.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder.

Filipstad är en liten kommun med två speciella högskolor. Gammelkroppa skogsskola utbildar skogstekniker. Den centralt belägna Bergsskolan vänder sig istället till dem som vill bli högskoleingenjör och högskoletekniker. Trots två högskolor har Filipstad inga utpekade studentbostäder, vilket innebär att frågan om lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder inte har varit relevant för dem.

Kommunen följer inte sin norm strikt, utan det händer att de gör avsteg ifrån den. Filipstad är dock en liten kommun där det inte förekommer särskilt mycket nybyggnation.

Det har inte varit så mycket diskussioner om den [parkeringsnormen förförtydligande] tidigare.

Gotland

Län: Gotland

Area: 15 331,32

Befolkning: 57 269

Lärosäte: Högskolan på Gotland. Etablerades 1998.

Antal studenter: 6 831

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Gotlands parkeringsnorm är från 1991 och tjänstemännen upplever det som att den inte är helt aktuell och normen finns inte i digitalt format. Det var kommunfullmäktige som antog normen och det var Gotlands första parkeringsnorm. På grund av normens ålder händer det dock att kommunen väljer att göra avsteg ifrån den. I dagsläget finns det inget formellt beslut om att uppdatera normen, vilket tjänstemännen anser att det finns ett behov av.

Det finns ett intresse för parkeringsfrågan och funderingar på hur man kan lösa den parkeringsproblematik man har i innerstaden, oavsett om det gäller studentbostäder eller andra lägenheter.

Det skulle vara intressant att höra hur man svarar i Göteborg och större storstäder där parkeringsfrågan är mer avgörande. Jag förstår att frågan har dykt upp eftersom högskolor ofta är i storstadsregioner. Där marken är mer besparad på.

Gävle

Län: Gävleborgs län

Area: 3 219,69

Befolkning: 95 055

Lärosäte: Högskolan i Gävle. Grundades 1977.

Antal studenter: 14 000

Parkeringsnorm: Håller på att ta fram en ny norm, men har i nuvarande norm lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Gävle tog fram sin parkeringsnorm på 1983, men den är så gammalt att de inte längre arbetar efter den. 2008 tog en konsultfirma fram ett förslag på en parkeringsnorm som aldrig blev antagen. Förslaget fungerar idag som riktlinjer samtidigt som kommunen vid projekt även brukar titta på vad andra kommuner har för tal för liknande byggnationer. Tanken är att man ska ta fram en ny norm, men man har ännu inte bestämt sig för vilken typ av norm som passar Gävle bäst.

Vi är lite inne på att vi ska jobba fram en maxnorm inte en mininorm.

Gävle har en speciell norm för studentbostäder där kraven på parkering är lägre än för vanliga bostäder. Normen för parkeringsplatser för studentbostäder är 5+1 för 1000 kvm BTA, vilket är 2 parkeringar färre i jämförelse med en etta i centrum.

Halmstad

Län: Hallands län

Area: 1 705,91

Befolkning: 91 800

Lärosäte: Högskolan i Halmstad. Grundades 1973.

Antal studenter: 15 000

Parkeringsnorm: Håller på att ta fram en ny parkeringsnorm (se bilaga 2).

Halmstad har en parkeringsnorm som är ungefär tio år gammal, men de håller för fullt på att arbeta fram en ny. Under tiden som de arbetar fram en ny parkeringsnorm så följer de den gamla. När det gäller studentbostäder har de dock

valt att följa den nya normen som har lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder.

Kommunen såg ett behov av att modernisera den gamla normen när de började gå ifrån den. Innerstaden och studentbostäder var de första områden där de började frångå den gamla normen. När de bygger parkeringar till studentbostäder har de gjort bedömningen att det räcker med en parkering till var tredje lägenhet.

Normerna för Halmstad kommun tas av kommunfullmäktige och de nya riktlinjerna är ute på samråd.

Huddinge

Län: Stockholms län

Area: 141,48

Befolkning: 97 453

Lärosäte: Södertörns Högskola.
Etablerades 1996.

Antal studenter: 13 000

Parkeringsnorm: Har parkeringsriktlinjer som per praxis används som norm. De har inga lägre tal för studentbostäder (se bilaga 2).

Huddinge har ingen regelrätt parkeringsnorm, utan de har parkeringsriktlinjer som de använder som en norm. I dagsläget har de inga lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder och en anledning till det är att:

Det kanske inte blir studentbostäder för evigt.

En annan anledning är att de ska ta fram en parkeringsstrategi. De väntar på att få i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en i december. Kommunen brukar följa de riktlinjer de har idag och har inte för vana att göra avsteg.

Jönköping

Län: Jönköpings län

Area: 1 935,35

Befolkning: 127 382

Lärosäten: Högskolan i Jönköping. Grundades 1977.

Antal studenter: 12 000

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2). De ska precis börja omarbete normen.

Jönköping håller precis på att omarbete sin norm och under arbetet diskuterar de ifall de inte ska ändra normen så att den inte specifikt nämner studentlägenheter.

Ändrar sig marknaden och som nu högskolan helt plötsligt fått ett antal tusen färre studenter då är det helt klart att då vill de [fastighetsägarna] inte stå med tomma lägenheter utan de hyr ut till andra ungdomar som jobbar istället.

De har resonerat kring om de ska kalla dem kompaktlägenheter istället, med en parkeringsnorm på 0,3 parkeringar per lägenhet. Jönköpings kommun ska arbeta med normen ett tag till innan den antas.

Några andra aspekter som de vill arbeta in i den nya normen är subventioner ifall det finns en bilpool eller närhet till kollektivtrafik.

Karlskrona

Län: Blekinge län

Area: 3 348,22

Befolkning: 64 032

Lärosäte: Blekinge tekniska högskola. Grundades 1989.

Antal studenter: 8000

Parkeringsnorm: Har en parkeringspolicy utan lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder.

Tidigare hade Karlskrona sin parkeringspolicy inskriven i översiktsplanen, men den togs bort ur den senaste. Policyn är oförändrad och de försöker följa den samtidigt som det inte är ovanligt att de gör avsteg ifrån den. I nuvarande parkeringspolicy kräver de:

1 plats per lägenhet. Det är vårt grundkrav. Sedan har vi en liten zon utanför absolut centrala staden där vi kräver 0,75 per lägenhet och inne i centrum där kräver vi 0,5 P-plats per lägenhet.

Deras policy innehåller inga lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder, men vid byggnationen av de senaste studentbostäderna i centrum så låg kravet på 0,1 per lägenhet. Samtidigt betonas att man har börjat gå ifrån att bygga studentbostäder, istället bygger man för småhushåll.

Avsaknaden av en bindande parkeringsnorm upplevs av en del tjänstemän som problematisk. I dagsläget har Karlskrona kommun inte heller något parkeringshus som de kan erbjuda byggherrar att köpa in sig i. För tillfället löses många parkeringar genom nyttjandet av allmänplatsmark.

Tyvärr, det är ganska oredigt det ska jag inte sticka under stol med.

Kristianstad

Län: Skåne län

Area: 1 828,45

Befolkning: 79 543

Lärosäte: Högskolan i Kristianstad. Grundades 1835.

Antal studenter: 12 000

Parkeringsnorm: Har ingen ytterligare information om Kristianstads parkeringsnorm

Malmö

Län: Skåne län

Area: 335,14

Befolkning: 298 963

Lärosäte: Malmö Högskola. Grundades 1996.

Antal studenter: 24 000

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Parkeringsnormen i Malmö kommun antogs av kommunfullmäktige 2010. En av de stora förändringarna i den nya normen är att:

...parkeringen till arbetsplatser har minskat ganska mycket jämfört med den gamla normen.

Ytterligare en förändring är att de har valt att gå ifrån den zonindelning man hade tidigare. Nu ska parkeringsbehovet bedömas i varje enskilt fall istället för utifrån vilken zon av kommunen som nybyggnationen sker.

Utformningen av den nya parkeringsnormen har lett till att de numera aldrig gör avsteg ifrån den. Normen innehåller lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder.

Dels har vi en norm för studentrum eller pentryrum och den är 0,15 bilplatser per rum. Sedan kan man bygga ut studentlägenheter som vanliga lägenheter som egentligen vem som helst får lov att hyra. Då brukar vi minska den vanliga normen utefter antalet små lägenheter, alltså ett eller två, med en 50 %.

Vid byggnation av parkeringar till ovan nämnda smålägenheter tar man i parkeringsbehovs bedömningen hänsyn till var bostaden ligger, tillgång till service, kollektivtrafiksörjning o h lägenhetsstorleken. Det tas även hänsyn till målgruppen och boendetäthet.

Skövde**Län:** Västra Götalands län**Area:** 688,03**Befolkning:** 51 402**Lärosäte:** Högskolan i Skövde. Grundades 1977.**Antal studenter:** 10 277**Parkeringsnorm:** Har en parkeringsnorm utan lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Skövdes parkeringsnorm är tagen i kommunfullmäktige och de försöker att följa de riktlinjer som finns i normen. Studentbostäder nämns inte i deras parkeringsnorm, men vid projekt med studentbostäder så har de hört med andra kommuner om hur de gjort.

När vi [byggde] hade [vi] en på fem, så gjorde vi själva jämförelser med våra egna projekt här, kollade av hur de parkeringsplatser som finns används. Vi har ett kommunalt bostadsbolag, som också administrerar de här studentboendena, så de har bra koll på hur parkeringsplatserna utnyttjas. Vi gjorde en koll med dem, utredde det.

Kommunen har inte hunnit utreda hur det fungerat med de talen. De har dock funderat över relationen mellan studentbostäder och parkering.

Det här är en lurig fråga, studenter är en klurig grupp. Finns det någon som har normer för just detta?

Trollhättan**Län:** Västra Götalands län**Area:** 430,24**Befolkning:** 55 248**Lärosäte:** Högskolan Väst. Etablerades 1990.**Antal studenter:** 11 000**Parkeringsnorm:** Har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Trollhättans parkeringsnorm har kompletterats med ett tilläggsbeslut för studentbostäder. Anledningen till att de tog fram tillägget var att de:

...behövde ett planeringsunderlag helt enkelt för att också ha någonting att luta oss emot när de här olika [studentbostads]-

projekten togs fram. Vi studerade vad andra kommuner hade gjort och så bestämde vi oss för att ja men vi lägger oss på den nivån den verkar rimlig.

Tjänstemännen har funderat på om det inte finns ett behov av att se över den generella parkeringsnormen men de har i dagsläget inget uppdrag att göra det. De lyfte frågan till politikerna för tio år sedan som då ansåg att det inte behövdes.

Västerås

Län: Västmanlands län

Area: 1 143,00

Befolkning: 132 207

Lärosäte: Mälardalens högskola. Grundades 1999.

Antal studenter: 13 000

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Västerås kommun har vad de kallar parkeringsriktlinjer som de antog 2007. Deras riktlinjer anger parkeringstal per 1000 kvm BTA beroende på boendetyp och placering i kommunen.

Riktlinjerna för studentbostäder varierar antalet parkeringsplatser beroende på:

om det är korridorrum och om man har kök eller inte kök.

Vid framtagandet av normen fördes en diskussion mellan tjänstemän och politiker om i vilken grad normen skulle utformas så att den tog hänsyn till miljön. Dock blev miljöhänsyn särskilt framträdande. Dagens norm är:

i princip är det en form av trenduppskrivning. Att vi använder bilen enligt den här uppskrivningstabellen utan att man gör några speciella arrangemang för att minska bilåkandet.

5.3 Kommuner med campus

Ett campus är området dit ett universitet eller en högskola har förlagt delar av sin utbildning. Det innebär att ett campus inte har någon examinationsrätt vare sig på grund-, avancerad- eller forskarnivå. De som studerar på ett campus får en examen från det universitet som campuset tillhör.

Det finns dock fem speciella campus som inte faller inom ovanstående definition. Sundsvall, Härnösand och Östersund är campus som tillhör Mittuniversitet och Kalmar samt Växjö tillhör Linnéuniversitet. De här universiteten är speciella i och med att de bildats genom att högskolor (förutom Växjö som var universitet) gick samman och fick därmed universitetsstatus. Universiteten har

dock inte valt en huvudort utan alla deras campus har samma rättigheter som ett universitet. Därför är dessa att betrakta som ett mellanting i vår analys.

Eskilstuna

Län: Södermanlands län

Area: 1 257,53

Befolkning: 96 311

Lärosäte: Mälardalens Högskola, campus Eskilstuna. Grundades 1977.

Parkeringsnorm: Har en norm utan lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Det var 2005 som Eskilstunas nuvarande norm togs av kommunfullmäktige. Normen är utformad så att den anger parkeringsplatser per 1000 kvm BTA. Kommunen har för vana att följa de riktlinjer som normen anger, men det pågår en debatt om att parkeringsnormen behöver omarbetas. Invändningarna mot den nuvarande normen är dels att den inte är tillräckligt flexibel, dels att den inte tar hänsyn till aspekter som hållbart resande.

Redan när den antogs, så ansåg vi den vara ganska så omodern. Den tillämpas, men vi ser nog lite mer flexibelt på det beroende på om fastighetsägaren är beredd på att skapa mera cykelparkering eller lösa det på annat sätt. Då kan vi nog dra ner behovstalet mer.

Kommunens bedömning är att det nästan finns ett överskott av studentbostäder, vilket medfört att debatten kring lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder varit frånvarande. Det finns inget behov av att bygga nya studentbostäder, men senast studentbostäder byggdes hölls antalet parkeringsplatser nere. Trots att det inte står utskrivet i normen.

Haninge

Län: Stockholms län

Area: 2 173,66

Befolkning: 77 054

Lärosäte: Kungliga Tekniska Högskolan, Campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan att särskilda tal för parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Haninges parkeringsnorm är från 1992 och de har pratat om att revidera den, men har ännu inte kommit till skott. Det är miljö- och byggnadsnämnden som tog normen. Utmärkande för Haninges norm är att den togs fram av en arbetsgrupp gemensam för regionen Södertörn. Flera av kommunerna i Södertörn antog sedan samma parkeringsnorm. Sedan dess har flera av dem omarbetat sin

norm. Haninge är dock en av de kommuner som har kvar den ursprungliga normen.

Förhoppningen är att man ska kunna revidera den gamla normen. Kommunen skulle vilja ha en norm som är mer differentierad:

...idag är det så att den här normen gäller för alla.

Den existerande normen har samma tal för alla typer av boende och regioner. Istället önskas en norm med varierande tal som bland annat tar hänsyn till kollektivtrafik och var i kommunen man bor.

Helsingborg

Län: Skåne län

Area: 425,74

Befolkning: 129 177

Lärosäte: Lunds universitet, Campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder, men har praxisen att använda lägre krav (se bilaga 2).

Arbetade under 2007 med att uppdatera sin befintliga norm som var antagen 1983. Det förslag som var ute på remiss under 2007 innehöll lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Kommunen har praxisen som innebär hälften av parkeringsnormen för en lägenhet på 1-2 rum och kök. Vilket innebär 0,2 för boende och 0,8 för besökande per lägenhet.

Helsingborg har inte deltagit i intervjustudien och därför kan vi inte bekräfta att förslaget från 2007 är antaget.

Hällefors

Län: Örebro län

Area: 1 157,23

Befolkning: 7 220

Lärosäte: Restaurang- och hotellhögskolan, Grythyttte Akademi, Campus Örebro universitet

Parkeringsnorm: Har ingen parkeringsnorm.

Hällefors är en liten kommun som under en längre tid inte haft någon nybyggnation, vilket innebär att de inte har behov av en parkeringsnorm. Vid eventuell byggnation skulle parkeringstal diskuteras med byggherren. Campus i Hällefors kommun ligger inte i orten Hällefors utan i Grythyttan, en av kommunens mindre orter. De studenter som studerar vid campus Grythyttan bor antingen i vanliga lägenheter eller pendlar in till orten.

Härnösand

Län: Västernorrlands län

Area: 1 951,07

Befolkning: 24 611

Lärosäte: Mittuniversitetet bildades 2005. Härnösand har haft högskola sedan 1977.

Antal studenter: 20 000 studerar på Mittuniversitetets tre campus.

Parkeringsnorm: Har ingen parkeringsnorm.

Härnösand kommun har ingen parkeringsnorm. De har valt att istället göra en unik bedömning inför varje nybyggnation, men vid de här bedömningarna brukar de titta på vad andra kommuners normer säger.

Det har inte varit aktuellt att tänka på att ha lägre vid studentbostäder.

Kalmar

Län: Kalmar län

Area: 1 256,91

Befolkning: 62 815

Lärosäte: Linnéuniversitetet 2010 (tillsammans med Växjö), tidigare högskolan Kalmar.

Antal studenter: 35 000 studenter studerar på Linnéuniversitetets två campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre krav på studentbostäder.

Kalmar kommuns norm är sedan 2006 och de håller på att ta fram en ny norm för de centrala delarna av staden. Den nuvarande normen har tagits fram med konsultstöd och innehåller lägre parkeringstal för studentbostäder. Kommunen har för vana att följa sin parkeringsnorm.

Norrköping

Län: Östergötlands län

Area: 2 028,99

Befolkning: 130 050

Lärosäte: Linköpings Universitet,
Campus

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Norrköpings parkeringsnorm antogs av kommunstyrelsen 1983. Kommunen gjorde en översyn av normen 2002 och fann att den fortfarande var tillämpbar. 1997 gjordes ett tillägg till normen med avseende på studentbostäder. Det till följd av att Campus Norrköping etablerades i staden i mitten av 1990-talet.

Den generella normen följs oftast men:

...som en följd av normens ålder och zonerings som inte överallt följt med i omvandlingen av staden görs ibland avsteg.

Norrköpings kommun har påbörjat ett arbete med att se över parkeringsnormen och parallellt med det kommer de att ta fram en inriktning för parkering i kommunen.

Ronneby

Län: Blekinge län

Area: 1 247,86

Befolkning: 28 254

Lärosäte: Blekinge tekniska högskola, Campus.

Parkeringsnorm: Har ingen ytterligare information om Ronnebys parkeringsnorm.

Skara

Län: Västra Götaland

Area: 450,24

Befolkning: 18 314

Lärosäte: Sveriges Lantbruks Universitet,
Campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Skara har en parkeringsnorm som antogs 1986, vilket medför att de inte är strikta med att följa den. Normen har blivit inaktuell och numera gör de egentligen en bedömning från fall till fall.

Parkeringsnormen innehåller inga lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder av den enkla anledningen att kommunen inte har några bostäder som de betecknar som rena studentboenden.

Nu är det så att Skara går nog inte att jämföra med de andra universitets- eller högskolorna. Vi har inga specifikt utpekade studentbostäder i Skara, utan studenterna bor i vanliga lägenheter.

Skellefteå

Län: Västerbottens län

Area: 10 031,98

Befolkning: 71 641

Lärosäte: Umeå och Luleå Universitet, Campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder.

Skellefteå kommun har ett campus där både Umeå universitet och Luleå universitet bedriver utbildning. De har en stor andel äldre studenter samt många som studerar på distans. Kommunen har därför inte känt något behov av att ha lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder.

I stort följer de sin norm, men det kan hända att de i enstaka fall gör avsteg ifrån den. Skellefteå kommun har påbörjat ett arbete med att uppdatera normen. Det kan bli så att den nya normen kommer att innehålla lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Vi har säkert fler parkeringar per studenter här än de har i Umeå, eftersom att där har du ju många ynglingar.

Skellefteå kommun står i startgroparna för att ta fram en ny parkeringsnorm och de finner det för troligt att den nya normen kommer att innehålla lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Sundsvall

Län: Västernorrlands län

Area: 4 472,79

Befolkning: 95 732

Lärosäte: Mittuniversitetet bildades 2005. Haft högskola på orten sedan 1977.

Antal studenter: 20 000 studerar på Mittuniversitetets tre campus.

Parkeringsnorm: Har ingen ytterligare information om Sundsvalls parkeringsnorm

Södertälje

Län: Stockholms län

Area: 697,94

Befolkning: 86 246

Lärosäte: KTH och Mälardalens Högskola. Från hösten 2010 även Mittuniversitetet, Karlstads universitet samt Högskolan i Skövde.

Parkeringsnorm: Har ingen antagen parkeringsnorm.

Södertälje kommun har ingen antagen parkeringsnorm. Varken för studentbostäder eller övriga bostadsformer. Södertälje var en av de kommuner som var med i Södertörns samarbete med att ta fram en norm, men den blev aldrig formellt antagen. De brukar ofta titta på Huddinges norm (som även de var med i Södertörns samarbetet) men de tittar även på hur andra kommuners normer ser ut.

Vi tittar på varje projekt för sig beroende på var det ligger hur mycket det ska lösa, vad som finns i närområdet hur det kan utnyttjas./---/ Vi är inte låsta vid en norm utan vi utgår mer från den faktiska verkligheten i varje enskilt fall.

Växjö

Län: Kronobergs län

Area: 1 924,99

Befolkning: 83 005

Lärosäte: Linnéuniversitetet sedan 2010 (tillsammans med Kalmar). Började som filial till Lund universitet 1967, blev senare egen högskola och universitet.

Antal studenter: 35 000 studenter studerar på Linnéuniversitetets två campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder (se bilaga 2).

Växjö kommun tog sin parkeringsnorm i byggnadsnämnden 2009. De anser själva att deras norm är rätt tuff och anse därför att det inte behövdes skrivas in några lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Den är ganska tuff vad det gäller bostäder. Man har önskat försöka få ner bilinnehavet. När det gäller bostäder oavsett det är studenter eller vilka det är så har vi 0,5 parkeringsplats per lägenhet.

Sist det byggdes studentbostäder i kommunen hölls dock normen nere och det byggdes endast 0,35 stycken parkeringar per lägenhet. Kommunen bukar göra avsteg från normen om en byggherre har önskemål om att få bygga fler parkeringsplatser. Det är relativt vanligt att det sker avsteg om det är bostadsrätter som ska byggas.

Parkeringsnormen togs fram för att de vill ha en norm som var mer specifik. De valde i utformningen att dela in kommunen i olika zoner. När det gäller ytterzoner görs en bedömning av parkeringsbehovet för varje enskilt fall.

Varberg

Län: Hallands län

Area: 1 710,69

Befolkning: 58 084

Lärosäte: Högskolan Borås, Campus

Parkeringsnorm: Håller på att ta fram en ny parkeringsnorm.

Varbergs kommun håller på att ta fram en ny parkeringsnorm eftersom den tidigare upplevdes som föråldrad. Den gamla normen som fortfarande gäller är från 1980-talet. Sedan dess har Varberg växt mycket och dessutom fått ett campus, vilket medfört att normen inte upplevs som tillämpbar.

I arbetet med att ta fram den nya normen fördes diskussioner om ifall man skulle ha en norm med lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder. Så blev dock inte fallet, istället valde man att skapa en norm för servicelägenheter (7 platser per 1000 kvm BTA).

I övrigt så går alla bostadsformer under samma norm. Den nya normen kommer att dela in staden i olika zoner.

Örnsköldsvik

Län: Västernorrlands län

Area: 8 484,87

Befolkning: 55 073

Lärosäte: Umeå universitet, campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre krav parkeringsplatser för studentbostäder.

Örnsköldsviks kommuns parkeringsnorm togs ursprungligen 1983 men uppdaterades 2006. Normen uppdaterades så att den var mer flexibel och kunde ta hänsyn till bland annat samnyttjande och friköp.

Det händer att kommunen gör avsteg från normen. De ser främst på parkeringsnormen som ett beslutsunderlag.

Östersund

Län: Jämtlands län

Area: 2 515,89

Befolkning: 59 416

Lärosäte: Mittuniversitetet bildads 2005.

Antal studenter: 20 000 studerar på Mittuniversitetets tre campus.

Parkeringsnorm: Har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Östersund har en parkeringsnorm som anger antal parkeringar per 1000 kvm BTA. De har inga lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder utan de använder den vanliga normen.

Östersund har ju inte varit någon direkt studentstad. Det har det blivit på senare år och det har inte byggts så mycket de senaste åren heller, utan de flesta av de här studenterna som kommer hit flyttar in i befintliga lägenheter kan man väl säga.

6. Planering av parkeringsplatser

I det här kapitlet jämförs hur högskolekommunerna arbetar med parkeringar i detaljplanen och bygglov. Här finns det inget speciellt fokus på parkeringsplatser för studentbostäder.

En del kommuner gör en parkeringsbehovsbedömning både i bygglov och detaljplan. Det vanliga är då att behovsbedömningen i detaljplanen är översiktlig, medan den i bygglov exakt anger hur många parkeringar som ska byggas. Alla gör inte en behovsbedömning i detaljplanen, men de flesta berör parkeringsfrågan.

Vi redovisar ju i detaljplanen men det blir inte bestämt något antal.

– Örnsköldsvik

Behovsbedömning görs i detaljplaneskedet, men den är bara översiktlig och preliminär. Det slutgiltiga och det absoluta görs i bygglovskedet.

– Lund

Det finns även kommuner som endast gör en behovsbedömning i bygglovsskedet och de som i detaljplanen anger exakt hur många parkeringar som ska byggas. Det är bygglovsskedet som de flesta behandlar frågor kring friköp, samnyttjande och nedsatta tal på grund av kollektivtrafik nära lägen.

I själva utredningen i detaljplanen så framkommer behoven, men vi reglerar det i bygglovet. Men det finns med i processen hela vägen.

– Eskilstuna

Andra kommuner har valt att ta upp frågan om parkeringsköp i detaljplanen.

Om det är så att man inte kan [bygga parkeringsplatser förf.förtydligande] så skriver man i detaljplanen att det ska lösas via P-köp.

– Halmstad

Bilden som träder fram är att det varierar mellan kommunerna kring vad man gör i detaljplaneskede och vad man gör i bygglov. En del kommuner styr upp parkeringsfrågan rätt hårt redan i detaljplanen, medan andra gör en grov skiss i detaljplanen och sedan planerar upp det i bygglovet. Tillvägagångssättet tycks vara oberoende av vilken typ av norm man har. Det finns inte heller några tydliga paralleller till om det är en stor eller liten kommun. Snarare verkar det hänga samman med vilken arbetstradition man har kring parkeringar i kommunen.

De allra flesta högskolekommuner som har en parkeringsnorm eller håller på att ta fram en ny anser att alla berörda tjänstemän känner till att normen finns. Arbetar man med frågor där normen är relevant så kan man den troligen i stora drag, men resterande tjänstemän nöjer sig med att känna till den.

De flesta kommuner tror också att i alla fall de stora byggherrarna känner till att det finns en parkeringsnorm. Sedan kanske de inte kan alla detaljer. Enstaka kommuner har även försökt att kommunicera ut sin norm till de stora byggherrarna.

Det finns två sätt att ange parkeringstal i normerna. En del högskolekommuner har valt att ange parkering i antal parkeringar per 1000 kvm BTA. Exempelvis kan en kommun ha 8 parkeringar per 1000 kvm BTA. Andra kommuner har fasta parkeringstal som anger att det till exempel ska byggas 1 parkering per lägenhet. Talen varierar oftast mellan bostadstyper. Sedan finns det två typer av normer där den ena anger en fast norm för hela kommunen. Den andra typen har delat in kommunen i olika zoner och parkeringstalen för olika boenden varierar mellan zonerna. En vanlig zonindelning är city, innerstad, ytterområden och övriga kommunen.

7. Parkeringsnorm eller inte?

I det här kapitlet kommer vi att närmare analysera högskolekommuner med och utan parkeringsnormer för att finna likheter och skillnader. Först presenteras en analys av de kommuner som har en norm eller som håller på att arbeta fram en ny. Därefter studerar vi närmare de kommuner som valt att inte ha en parkeringsnorm. Kapitlet avslutas med att se ifall parkeringsfrågan är en orsak till att det inte byggs studentbostäder i kommunerna.

7.1 Högskolekommuner med parkeringsnorm

Det här avsnittet inleds med en jämförelse av de kommuner som har en parkeringsnorm utifrån faktorer som deras area, befolkning, placering i landet och hur länge de varit en högskolekommun. Det här visar oss ifall det finns några faktorer som är gemensamma för de kommuner som har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Av de 37 högskolekommuner som deltagit i studien var det 33 som hade en parkeringsnorm. Elva stycken av dem hade dessutom en norm som innehåll lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder och sex stycken höll på att arbeta om sin norm.

Har parkeringsnorm med lägre krav	Har parkeringsnorm	Gör ny norm	Har ingen norm	Ej deltagit
Gotland	Borlänge	Arvika	Hällefors	Helsingborg
Jönköping	Borås	Falun	Härnösand	Kristianstad
Kalmar	Eskilstuna	Gävle	Stockholm	Ronneby
Linköping	Filipstad	Halmstad	Södertälje	Sundsvall
Luleå	Göteborg	Uppsala		
Lund	Haninge	Varberg		
Malmö	Huddinge			
Norrköping	Karlskrona			
Trollhättan	Karlstad			
Västerås	Skara			
Örebro	Skellefteå			
	Skövde			
	Umeå			
	Växjö			
	Örnsköldsvik			
	Östersund			

Tabell 1: Överblick över högskolekommunernas parkeringsnormer

Har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder

Endast 11 av 37 intervjuade högskolekommuner har en parkeringsnorm som också innehåller lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Alla utom två kommuner är hemvist för antingen en högskola eller ett universitet. Av de övriga två kommunerna var Kalmar tidigare säte för en högskola, men den omvandlades till campus vid skapandet av Linnéuniversitetet (Detta är alltså ingen regelrätt campuskommun utan ett av specialfallen, se förklaring kap 5.3). Endast en av de 11 kommunerna kan räknas som en regelrätt campuskommun, det vill säga en kommun med ett campus istället för högskola eller universitet.

Kommunerna varierar i storlek men alla innefattar större städer och befolkningsmängden finns i spannet mellan 55 000 och 298 000 personer. Man kan se en gemensam nämnare i att kommunerna har en relativt tät stadskärna. Därmed inte sagt att alla kommuner med större befolkningen har en parkeringsnorm med lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder. Så är inte fallet.

I den här gruppen återfinns större universitet och högskolor med mellan 24 000 till 47 000 studenter. Men här finns även mellan stora högskolor och universitet med cirka 7000 till 16 000 studenter. Det går att konstatera att ingen av kommunerna har en väldigt få studenter. Kommunerna med campus ingår inte i den här jämförelsen då det är problematiskt att få fram hur många som studerar vid ett campus.

Flera av de kommuner som ingår i den här gruppen har unga lärosäten, sex av dem etablerades i sin nuvarande form under 1990-talet eller början av 2000-talet. Kvar blir två högskolor och ett universitet som etablerades under 1970-talet samt Lund universitet. Här är inte kommunerna med campus medräknande eftersom det är svårt att finna entydiga årtal för när ett campus etablerats, de har snarare växt fram.

Högskolekommunerna som har en parkeringsnorm med lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder har alltså antingen relativt nya högskolor och universitet eller så har de ett stort antal studenter. I flera av kommunerna finns det ett uttryckt behov av studentbostäder.

Det finns ett behov. Varje höst är det en brist.

– Luleå

Två av kommunerna, Norrköping och Trollhättan, kände ett behov av lägre parkeringstal för studentbostäder och valde att utforma ett tillägg gällande detta till den generella parkeringsnormen.

Lite mer än hälften av högskolekommunerna med en parkeringsnorm innehållande lägre krav på parkeringsplatser till studentbostäder bygger eller har nyligen byggt student bostäder. Resterande ser inget behov att bygga studentbostäder i detta läge.

Det finns även andra tankar kring relationen studentbostäder och parkering.

Det vi snackar om är egentligen att det ska finnas besöksparkering som inte är öronmärkt för studentlägenheterna också. Det är kanske den delen som viktigast. Det är inte att du har en egen plats utan det att det ska finnas större andel besöksparkeringar. Så att du kan ha föräldrarna på besök över helgen.

– Jönköping

De lägre kraven för parkeringsplatser för studentbostäder ligger runt 0,1 till 0,5 per lägenhet för de högskolekommuner som anger tal per lägenhet. En kommun har satt kraven på 3 parkeringsplatser per 1000 kvm BTA. För vanliga lägenheter i stadsmiljö ligger kraven runt 8 parkeringsplatser per 1000 kvm BTA eller minimum 1 parkering per lägenhet. Det varierar om besöksparkering är inräknande i dess tal eller inte. Dock finns det stora variationer inom den generella parkeringsnormen.

Då brukar vi minska den vanliga normen utefter antalet små lägenheter, alltså ett eller två, med en 50 % i utbyggnadsprojekt. Men annars är det studentrum som vi har 0,15.

– Malmö

Det verkar som en av de kommuner (Helsingborg) som inte aktivt deltagit i studien har praxisen att använda lägre krav till parkeringar för studentbostäder. Vilket i så fall innebär att 12 högskolekommuner, varav två med campus har en parkeringsnorm med lägre krav.

Har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder

16 stycken högskolekommuner har gjort bedömningen att de inte behöver ha lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder. De här kommunerna återfinns i hela landet och i alla storlekar.

Befolkningsmängden spänner mellan 14 000 och 514 000 personer. Vanligast är dock att befolkningsmängden ligger över 50 000. Majoriteten av kommunerna med en högskola eller ett universitet har lärosäten som räknas som medelstora med mellan 8000 till 18 000 studenter. Undantagen är Göteborg och Umeå Universitet samt Växjö som inom ramen för Linnéuniversitetet tillsammans med Kalmar har 35 000 studenter. Kommunerna med traditionella campus ingår inte i jämförelsen.

Fem av de sexton kommunerna har ett campus som tillhör ett universitet etablerat i en annan kommun. I fyra av kommunerna har den högre utbildningen bedrivits i någon form sedan 1700- eller 1800-talet. Det här är dock inte de kommuner som man först tänker på som gamla högskoleorter, utan Filipstad, Göteborg, Karlstad och Skara. I gruppen återfinns alltså kommuner med campus, högskola eller universitet.

Det verkar inte som att kommunernas storlek, befolkning eller hur länge det bedrivits högre utbildning på orten är anledningen till att de inte har lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Parkeringsnorm och allt sådant är oerhört olika om du är en expansiv ort, men man får betänka att ungefär 200 av landets 280

kommuner är avfolkningsbygder, där man har en annan specifik situation än i de här andra 80 som är tillväxtkommuner. Det är klart att det ser väldigt olika ut i vårt land, det dras isär ganska mycket just nu.

– Filipstad

Citatet ovan stämmer så till vida att det ser väldigt olika ut bland högskolekommunerna, men det tycks inte enbart bero på om det är tillväxtkommuner eller inte. Både högskolekommuner med stor tillväxt och högskolekommuner med liten tillväxt har valt att inte ha lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Kan det bero på att de har en gemensam syn på planeringen av parkeringsplatser?

För många av orterna tycks en gemensam nämnare vara att de inte upplever att det finns ett behov av att bygga studentbostäder. De ser ett mer allmänt behov av små lägenheter.

Vi har väl kan man säga rent generellt ett stor behov av mindre lägenheter och det är ungdomar i allmänhet inte bara studenter då... Det är väl lite skakigt när det gäller studentbostäder.

– Borlänge

I andra kommuner finns det ett behov av studentbostäder, men de ser fortfarande inte en anledning till varför man ska urskilja studentbostäder från andra smålägenheter. Bygger man ett område med endast studentbostäder så blir det mycket känsligare för förändringar och minskar studentantalet kan kommunen stå där med tomma lägenheter. Smålägenheter kan man hyra ut till ungdomar i allmänhet.

Vi vet inte vad marken ska användas till sedan. Det kanske inte blir studentbostäder för evigt.

– Huddinge

Vi har nog gått ifrån det faktiskt. Att säga specifikt att man bygger för studenter, man bygger för småhushåll.

– Karlskrona

I Göteborg valde man att inte ha lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder i och med att de såg problematiken med att bygga studentbostäder. De menar att har kommunen lägre tal för parkeringsplatser för studentbostäder så finns det en risk att byggherrar uppger att de bygger studentbostäder fast de egentligen bygger små lägenheter.

...vi har lite dåliga erfarenheter av det på bygglovssidan, att man i detaljplaneskedet har sagt att "här ska det bli studentlägenheter". Varefter man ser att det blir små lägenheter till salu. Det blir alltså inte alltid studentlägenheter, då har ju parkeringsresonemangen varit fel. Så bygglovsavdelningen hos oss höjde ett varningens finger och sa att vi verkligen måste veta att det blir studentbostäder.

– Göteborg

De har löst problemet med att användningen av lägenheterna kan förändras över tid genom att i bygglovsskedet säga:

att planen medger ett helt garage här, men ni måste inte bygga det om ni bygger studentlägenheter, för då behöver ni inte så många bilplatser.

– Göteborg

En del har en äldre parkeringsnorm och vid den tidpunkten då normen togs var det för dem inte aktuellt att skriva in lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder. Hit hörde Trollhättan och Norrköping som redogjordes för i föregående avsnitt. De hade äldre normer som skrevs vid en tidpunkt då det inte var aktuellt att skriva in lägre krav för parkeringsplatser för studentbostäder. Med tiden förändrades deras situation och kommunerna valde att komplettera sina normer med tillägg angående parkeringsplatser för studentbostäder. Kanske är det en väg flera av högskolekommunerna med äldre normer kommer att följa om deras studentantal ökar.

Håller på att ta fram ny norm

De sex kommuner som håller på att arbeta om sin parkeringsnorm kan benämnas som storleksmässigt mindre kommuner. Ingen av dem har en area på över 3500 km². Det är samtidigt en stor variation i de sex kommunernas befolkningsmängd som ryms i spannet mellan 26 000 och 198 000.

Vid de högskolor som ligger i kommuner som håller på att ta fram en ny norm går mellan 14 000 och 18 000 studenter. En kommun med universitet ingår och det är Uppsala med 45 000 studenter. Kommunerna med campus ingår inte i jämförelsen.

Ingen av de här kommunerna ligger längre norrut i Sverige än Gävle. Bortser man ifrån Uppsala och Varberg så har alla kommuner fått sin högskola eller sitt campus under 1970-talet. I Varberg etablerades campus under 2000-talet och i Uppsala har det bedrivits högre utbildning sedan 1400-talet. Det är troligt att kommunerna har sett en befolkningstillväxt sedan etablerandet av högskola eller campus. Den befolkningsökningen kan ha bidragit till att de idag känner ett behov av att uppdatera sina normer.

En vanlig orsak till att de valt att omarbete sin parkeringsnorm är de slutat använda den befintliga normen, vilket ofta beror på att de upplever det som att talen inte längre stämmer. Deras stadskärna kanske har växt, de boende åker inte bil i lika stor utsträckning eller så kanske de vill begränsa bil användandet. Oavsett skälen står det klart för de kommuner som arbetar om sina normer att parkeringsfrågan inte är en isolerad fråga.

Till att börja med så har vi lite dålig parkeringspolicy i Uppsala. För parkering på fastighetsmark har ju direkt koppling till vilka möjligheter har man att [parkera på] gatan till exempel. Har man gratis parkering på gatan och så kräver man dyra garagelösningar på kvartersmark då blir de ju inte uthyrda. Det är den typen av kopplingar man måste göra och fundera på.

– Uppsala

Gemensamt för de kommuner som håller på att arbeta om sin norm är dels att de blir mer restriktiva med parkeringsplatser i den nya normen, dels att de tillämpar någon form av hållbarhetsperspektiv.

Det finns väldigt många anspråk på centralt belägen mark. Plus att då, jag menar att ha ett minsta antal parkeringsplatser det främjar kanske inte hållbarhets mål i stort.

– Arvika

Närhet till kollektivtrafik och bilpool är ytterligare några av de faktorer som diskuteras vid framtagandet av nya normer.

Vi är lite inne på att vi ska jobba fram en maxnorm, inte en mininorm. Att man ska skriva in lite saker som att om man säger att man ska bygga in en bilpool eller bara har 100 meter till bussen ...så kan man få en längre parkeringsnorm.

– Gävle

Högskolekommunerna som håller på att ta fram en ny parkeringsnorm söker alternativa lösningar och arbetar med att sänka normtalen. Det finns också ett ökat fokus på cykelparkering hos de kommuner som håller på att ta fram en ny norm.

Två av de sex kommunerna (som arbetar med en ny norm) kommer att i den nya normen ha lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder och tre av dem ser inget behov av att införa lägre krav. De motiverar sitt ställningstagande med att man bygger bostäder inte studentbostäder. En av kommunerna anser sig inte ha tillräcklig kunskap gällande parkeringsplatser för studentbostäder och kommer att undersöka frågan närmare. Det här resonemanget har mycket gemensamt med de kommuner som idag har en parkeringsnorm utan lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

7.2 Högskolekommuner utan parkeringsnorm

Det här avsnittet inleds med en jämförelse av de kommuner som inte har en parkeringsnorm utifrån deras area, befolkning, placering i landet och hur länge de varit en högskolekommun.

Av de 37 högskolekommuner som deltog i studien uppgav fyra att de inte hade en parkeringsnorm. Sammanlagt finns det 41 stycken högskolekommuner i Sverige och fyra av dem har inte deltagit i studien. I det här avsnittet undersöks om de har några tydliga likheter.

Har inte en parkeringsnorm

Ingen av kommunerna som inte har parkeringsnorm ligger i södra Sverige, utan de återfinns i mellersta eller norra delarna av landet. Alla fyra kommuner kan betecknas som storleksmässigt mindre, men två av dem har en stor befolkning. Med över 847 000 invånare i Stockholm och runt 87 000 invånare i Södertälje kommun. De står i kontrast till Hällefors med 7 220 invånare och Härnösand

som har en befolkning på cirka 25 000. Antalet studenter är spritt över ett så stort spann att det inte är en avgörande faktor.

Det tre av de här orterna (Hällefors, Härnösand och Södertälje) har gemensamt är att de endast har ett campus i kommunen. I de flesta fall innebär ett campus att studenttätheten inte är lika stor som vid högskolor och universitet. Vid eventuell nybyggnation väljer de här tre kommunerna att titta på hur andra kommuners parkeringsnormer ser ut.

Vi sneglar på lite olika. Den [Huddinges parkeringsnorm förf.förtydligande] använder vi mycket

– Södertälje

Att kommunerna inte har en antagen parkeringsnorm behöver inte innebära att de har samma krav för studentbostäder som för vanliga lägenheter.

Vi har studenter i åtanke, ja.

– Härnösand

Stockholm är den av dessa fyra kommuner som sticker ut. Anledningen till att Stockholm idag inte har en parkeringsnorm utan istället ett parkeringstal i budgeten, ett tal som antagligen försvinner i nästa budget, är rent politiskt. Men i mångt och mycket så tittar kommunen tillbaka på gamla planer.

Det bästa är nog att titta på hur det ser ut tidigare då. Så att det skulle jag kunna tänka mig att det spelar in en hel del. Det är ofta så man jobbar med parkeringstal överhuvudtaget.

– Stockholm.

I Stockholm finns det ett stort behov av studentbostäder och kommunen vet att byggherrarna inte är särskilt intresserade av att bygga parkeringar till dessa.

Jag kan tänka mig för studentbostäder så skulle man gärna inte vilja bygga en enda parkeringsplats. Det är oftast dyrbara kostnader och vi ställer alltid kraven på parkeringslösningar i garage. Eftersom marken är lite för dyrbar för att bygga ytparkeringar.

– Stockholm

Det tycks finnas två tydliga anledningar till att dessa högskolekommuner valt att inte anta en parkeringsnorm. Den ena är rent politisk och den andra är en begränsad nybyggnation som gör att behoven kan tillfredsställas genom att titta på andra kommuners normer.

Har inte deltagit

Det finns inga tydligt framträdande faktorer som är gemensamma för de kommuner som inte deltagit i intervjustudien. De finns i hela landet, har varierande storlek och befolkning. Hit hör två campus, en högskola och ett universitet.

7.3 Parkeringsfrågan en orsak till obefintlig nybyggnation?

Majoriteten av alla kommuner är överens om att parkeringsfrågan inte är en orsak till att det inte byggs fler studentbostäder. Enigheten är oberoende av ifall de har en norm med lägre krav eller inte.

Vi kan nog hantera den frågan bra här. Vi är lite återhållsamma med antal P-platser och det funkar tydligen.

– Skövde

Vi har ingen markbrist i Gävle om man säger så. Det finns alltid utrymme att bygga studentbostäder någonstans och man inte bygger dem kanske centralt i staden.

– Gävle

I kommuner där det kan finnas både markbrist och bostadsbrist söker kommunerna andra lösningar.

Eftersom vi vet att det är brist så brukar vi alltid försöka hitta lösningar...om det är någon som är intresserad av att bygga studentbostäder så är vi väldigt måna om att det blir så.

– Malmö

En del kommuner har upplevt att byggherrarna tycker att de befintliga kraven är för höga. Det är främst hos kommuner som inte har lägre krav på parkeringsplatser för studentbostäder.

Det anses vara problem, av de som ska bygga. De tycker att det inte behövs knappt några bilplatser till studenter. Men samtidigt har vi en parkerings, nej men de tycker kraven enligt parkeringsnormen är för höga.

– Borås

Bland de högskolekommuner som har en parkeringsnorm med lägre krav för studentbostäder upplever en del ett omvänt problem.

De skulle bygga tvåor och troligtvis så säger de bara att de blir studentlägenheter, men de kommer att hyra ut dem till vem som helst. Bara för att kunna få de här lägre kraven. Så jag tror inte...att det blir mindre studentbostäder.

– Örebro

De lägre kraven leder till att flera studentbostäder byggs, men det är viktigt att komma ihåg att det byggs studentbostäder även i kommuner utan lägre krav.

Utan det är snarare så att parkeringsfrågan gör att det byggs. De klarar inte parkeringen till vanliga lägenheter, utan då gör de studentbostäder istället.

– Jönköping

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Besök: Drottninggatan 18
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se